(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoa soveltamalla annetut säädökset)

YHTEINEN TOIMINTA

3 päivältä joulukuuta 1998,

jonka neuvosto on hyväksynyt Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella, rahanpesusta, rikoksentekovälineiden ja rikoksen tuottaman hyödyn tunnistamisesta, jäljittämisestä, jäädyttämisestä, takavarikosta ja menetetyksi tuomitsemisesta

(98/699/YOS)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen K.3 artiklan 2 kohdan b alakohdan,

ottaa huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan aloitteen,

ottaa huomioon Amsterdamin Eurooppa-neuvoston 16 ja 17 päivänä kesäkuuta 1997 hyväksymän järjestäytynyttä rikollisuutta käsittelevän korkean tason työryhmän toimintasuunnitelman ja erityisesti rikoksen tuottaman hyödyn jäljittämisen ja takavarikoinnin tehostamista koskevan 26 suosituksen b alakohdan,

on tutkinut Euroopan parlamentin näkemykset, jotka se on esittänyt puheenjohtajavaltion kuultua sitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.6 artiklan mukaan,

ottaa huomioon 5 päivänä joulukuuta 1997 hyväksytyn yhteisen toiminnan järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan liittyvien kansainvälisten sitoumusten soveltamista ja täytäntöönpanoa koskevan arviointijärjestelmän perustamisesta ([1]) sekä 19 päivänä maaliskuuta 1998 hyväksytyn yhteisen toiminnan järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta vastaaville henkilöille tarkoitetun vaihto-, koulutus- ja yhteistyöohjelman perustamisesta (Falcone-ohjelma) ([2]),

ottaa huomioon jäsenvaltioiden sitoutumisen rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskevan Euroopan neuvoston vuoden 1990 yleissopimuksen periaatteisiin,

ottaa huomioon ehdotuksen yhteiseksi toiminnaksi rikollisjärjestöön osallistumisen kriminalisoinnista Euroopan unionin jäsenvaltioissa ja erityisesti kyseisessä yhteisessä toiminnassa tarkoitetut rikokset,

ottaa huomioon rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä 10 päivänä kesäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/308/ETY ([3]) vaatimukset sekä rahoitusalan rahanpesutyöryhmän (FATF) antamat 40 rahanpesun torjuntaa koskevaa suositusta siinä muodossa kuin ne ovat vuoden 1996 toisintona, erityisesti suosituksen N:o 4,

ottaa huomioon yhteisen toiminnan 17 päivältä joulukuuta 1996 Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen ja menettelytapojen lähentämisestä huumeiden väärinkäytön torjumiseksi sekä laittoman huumekaupan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi ([4]),

pitää mielessä lain noudattamista valvovien viranomaisten välisen yhteistyön parantamista koskevan yhteisen tavoitteen,

palauttaa mieliin neuvoston 29 päivänä kesäkuuta 1998 hyväksymän yhteisen toiminnan Euroopan oikeudellisen verkoston perustamisesta ([5]),

katsoo, että parhaillaan parannetaan keinoja estää järjestäytyneeseen rikollisuuteen kuuluvaa rikollista toimintaa jäsenvaltioiden tehokkaammalla yhteistyöllä rikoksella saadun omaisuuden tunnistamisessa, jäljittämisessä, jäädyttämisessä tai takavarikoinnissa ja menetetyksi tuomitsemisessa,

katsoo, että keskenään yhteensopivat käytännöt tehostavat eurooppalaista yhteistyötä laittomasti hankitun omaisuuden tunnistamisessa, etsinnässä, jäädyttämisessä tai takavarikoinnissa ja menetetyksi tuomitsemisessa,

katsoo, että järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevan alussa mainitun toimintasuunnitelman suosituksessa N:o 16 korostetaan tarvetta nopeuttaa järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvissä asioissa oikeudellisen yhteistyön menettelyjä ja lyhentää huomattavasti pyyntöjen lähettämistä ja niihin vastaamista koskevia määrärahoja,

ottaa huomioon jäsenvaltioiden liittymisen keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevaan vuoden 1959 eurooppalaiseen yleissopimukseen,

ottaa huomioon huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan vuonna 1988 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ja Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen huumausaineita koskevan erityisistunnon vuonna 1998,

([1]) EYVL L 344, 15.12.1997, s. 7
([2]) EYVL L 99, 31.3.1998, s. 8
([3]) EYVL L 166, 28.6.1991, s. 77
([4]) EYVL L 342, 31.12.1996, s. 6
([5]) EYVL L 191, 7.7.1998, s. 4

tunnustaa vuonna 1996 pidetyn varojen menetetyksi tuomitsemista koskeneen Dublinin seminaarin saavutukset tehokkaan yhteistyön esteiden kartoittamisessa ja

katsoo, että tässä yhteisessä toiminnassa esitetyt yhteistyömuodot eivät rajoita muita kahden- tai monenvälisen yhteistyön muotoja,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN YHTEISEN TOIMINNAN:

1 artikla

1. Järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen toiminnan tehostamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskevan Euroopan neuvoston vuoden 1990 yleissopimuksen, jäljempänä "vuoden 1990 yleissopimus", seuraavien artiklojen osalta ei tehdä tai pidetä voimassa varaumia:

a) 2 artikla siltä osin kuin rikoksesta voi enimmillään seurata yli yhden vuoden pituinen vapausrangaistus tai vapaudenrajoituksen käsittävä turvaamistoimenpide.

b) 6 artikla siltä osin kuin asia koskee törkeitä rikoksia. Tällaisten rikosten olisi joka tapauksessa käsitettävä rikokset, joista voi enimmillään seurata yli yhden vuoden pituinen vapausrangaistus, tai niiden valtioiden osalta, joiden oikeusjärjestelmässä on rikosten (offences) vähimmäiskynnys, rikokset, joista voi vähimmillään seurata yli kuuden kuukauden pituisen vapaudenrajoituksen käsittävä turvaamistoimenpide.

Mitä a alakohdassa säädetään, ei rajoita verolainsäädännön nojalla rangaistavien rikosten tuottaman hyödyn menetetyksi tuomitsemisen osalta tehtyjä varaumia.

2. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen lainsäädäntö ja menettelyt, jotka koskevat rikoksen tuottaman hyödyn menetetyksi tuomitsemista, mahdollistavat myös rikoksen tuottaman hyödyn arvoa vastaavan omaisuuden menetetyksi tuomitsemisen sekä pelkästään kansallisessa menettelyssä että toisen jäsenvaltion pyynnöstä käynnistetyssä menettelyssä mukaan lukien pyynnöt ulkomailla annettujen menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten täytäntöönpanosta. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin olla tuomitsematta menetetyksi sellaista omaisuutta, jonka arvo vastaa vähäisistä rikoksista saatua hyötyä. Ilmaisuilla "omaisuus", "rikoksen tuottama hyöty" ja "menetetyksi tuomitseminen" on sama merkitys kuin vuoden 1990 yleissopimuksen 1 artiklassa.

3. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen lainsäädännön ja menettelyjen mukaan on mahdollista toisen jäsenvaltion pyynnöstä tunnistaa ja jäljittää rikoksen tuottamaksi epäilty hyöty, jos on perusteltua aihetta epäillä rikoksen tapahtuneen. Kyseisen lainsäädännön ja kyseisten menettelyjen olisi mahdollistettava avunanto mahdollisimman varhaisessa tutkintavaiheessa ja sitä varten jäsenvaltiot pyrkivät rajoittamaan vuoden 1990 yleissopimuksen 18 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisten, muita jäsenvaltioita koskevien valinnaisten kieltäytymisperusteiden käyttöä.

2 artikla

1. Kukin jäsenvaltio laatii Euroopan oikeudellisen verkoston toiminnan puitteissa helppokäyttöisen oppaan, jossa annetaan tietoa siitä, mistä saa neuvoja, ja jossa selvitetään, mitä apua siitä voi olla rikoksentekovälineiden ja rikoksen tuottaman hyödyn tunnistamisessa, jäljittämisessä, jäädyttämisessä tai takavarikoinnissa ja menetetyksi tuomitsemisessa. Oppaassa on oltava myös tiedot tällaiseen apuun mahdollisesti liittyvistä merkittävistä rajoituksista ja siitä, millaisia tietoja apua pyytävän valtion on toimitettava.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut oppaat on lähetettävä Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristölle, jossa ne käännetään Euroopan yhteisön toimielinten virallisille kielille. Pääsihteeristö toimittaa oppaat jäsenvaltioille, Euroopan oikeudelliselle verkostolle ja Europolille.

3. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettu opas pidetään ajan tasalla ja että kaikki muutokset toimitetaan neuvoston pääsihteeristöön kääntämistä ja jakelua varten 2 kohdan mukaisesti.

3 artikla

Jäsenvaltioiden on annettava kaikille muista jäsenvaltioista tehdyille omaisuuden tunnistamista, etsimistä, jäädyttämistä tai takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskeville pyynnöille sama asema kuin sellaisille toimenpiteille annetaan kansallisissa menettelyissä.

4 artikla

1. Jäsenvaltioiden on edistettävä suoria yhteyksiä jäsenvaltioiden tutkintaviranomaisten, tutkintatuomareiden ja syyttäjien välillä käyttämällä asianmukaisesti hyväksi käytettävissä olevia yhteistyöjärjestelyjä sen varmistamiseksi, ettei oikeusapupyyntöjä tehdä virallisten kanavien välityksellä tarpeettomasti. Silloin kun virallinen oikeusapupyyntö on tarpeen, pyynnön esittäneen jäsenvaltion on varmistettava, että pyyntö on asianmukaisesti valmisteltu ja täyttää kaikki sen jäsenvaltion vaatimukset, jolle pyyntö esitetään.

2. Jos oikeusapupyyntöä ei ole mahdollista toteuttaa pyynnön esittäneen valtion edellyttämällä tavalla, pyynnön vastaanottavan valtion on pyrittävä toteuttamaan pyyntö jollakin vaihtoehtoisella tavalla kuultuaan pyynnön esittänyttä valtiota ja kansallista lainsäädäntöään ja kansainvälisiä velvoitteitaan täysimääräisesti noudattaen.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava oikeusapupyynnöt heti, kun pyydettävän avun täsmällinen laatu on todettu, ja jos pyyntöön merkitään "kiireellinen" tai jos siinä mainitaan määräaika, selitettävä kiireellisyyden tai määräajan asettamisen aihe.

5 artikla

1. Jäsenvaltioiden on, jos tämä ei ole vastoin niiden lakia, ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimiin omaisuuden hukkaamismahdollisuuden minimoimiseksi. Tällaisia toimia ovat kaikki ne toimenpiteet, joita tarvitaan sen varmistamiseksi, että omaisuus, jota koskevan oikeusapupyynnön toinen jäsenvaltio on esittänyt, voidaan nopeasti jäädyttää tai takavarikoida, jotta myöhemmin esitettävä menetetyksi tuomitsemista koskeva pyyntö voidaan täyttää.

2. Jos jäsenvaltion jollakin alueella käy oikeuspyynnön käsittelyn yhteydessä ilmi, että lisätutkimuksia on tehtävä tämän jäsenvaltion toisella alueella, kyseisen jäsenvaltion on, jos tämä ei ole vastoin sen lakia, ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimiin tarvittavan avun antamiseksi ilman, että asiasta on esitettävä uusi oikeusapupyyntö.

3. Jos oikeusapupyynnön täyttämisestä aiheutuu tarve tehdä lisätutkimuksia jostakin asiaan liittyvästä seikasta ja pyynnön esittänyt valtio toimittaa toisen oikeusapupyynnön, pyynnön vastaanottavan valtion on, jos tämä ei ole vastoin sen lakia, ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimiin tällaisen lisäpyynnön täyttämisen jouduttamiseksi.

6 artikla

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava järjestelyistä oikeusviranomaisten perehdyttämiseksi kansainvälisen yhteistyön parhaisiin käytänteisiin rikoksentekovälineiden ja rikoksen tuottaman hyödyn tunnistamisessa, jäljittämisessä, jäädyttämisessä tai takavarikoinnissa ja menetetyksi tuomitsemisessa.

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava parhaisiin käytänteisiin perustuvan asianmukaisen koulutuksen tarjoamisesta kaikille tutkintaviranomaisille, tutkintatuomareille, syyttäjille ja muille virkamiehille, joita omaisuuden tunnistamista, jäljittämistä, jäädyttämistä tai takavarikointia ja menetetyksi tuomitsemista koskeva kansainvälinen yhteistyö koskee.

3. Puheenjohtajavaltio ja asianomaiset jäsenvaltiot järjestävät tarvittaessa yhteistyössä Euroopan oikeudellisen verkoston ja Europolin kanssa tarvittaessa seminaareja jäsenvaltioiden virkamiehille ja muille alalla toimiville henkilöille parhaiden käytänteiden tunnetuksi tekemiseksi ja kehittämiseksi ja menettelyjen yhteensopivuuden parantamiseksi.

7 artikla

Neuvosto tarkastelee uudelleen ennen vuoden 2000 loppua tätä yhteistä toimintaa järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan liittyvien kansainvälisten sitoumusten soveltamista ja täytäntöönpanoa kansallisella tasolla koskevan arviointijärjestelmän perustamisesta 5 päivänä joulukuuta 1997 hyväksytystä yhteisestä toiminnasta saatujen tulosten perusteella.

8 artikla

1. Jos 2 kohdasta ei muuta johdu, jäsenvaltioiden on toteutettava aiheelliset toimenpiteet tämän yhteisen toiminnan täytäntöönpanemiseksi sen tultua voimaan ja varmistettava, että sen sisältö saatetaan asianomaisten kansallisten ja paikallisten viranomaisten tietoon.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava 1 artiklan täytäntöönpanoa koskevat aiheelliset ehdotukset toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi hyväksymistä varten kolmen vuoden kuluessa tämän yhteisen toiminnan voimaantulosta.

9 artikla

Tämä yhteinen toiminta julkaistaan virallisessa lehdessä, ja se tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan.

Tehty Brysselissä 3 päivänä joulukuuta 1998.

Neuvoston puolesta

K. SCHLÖGL

Puheenjohtaja